

Perspectiefnota 2026

Commentaar

Renkum, 30 september 2026

Voorzitter,

De gepresenteerde nota geeft blijk van een serieus document met weliswaar een aantal vaagheden, maar met een ondertoon die een zekere mate van vertrouwen uitstraalt.

Vaagheden en tegenstrijdigheden staan de controlerende rol van de raad in de weg. Op pagina 22 lezen we bijvoorbeeld*: We streven naar een evenwichtige ontwikkeling van onze dorpen*. **Maar wat houdt dat in en hoe meten we deze ontwikkelingen?** Op pagina 5 staat: *wettelijke taken blijven we uitvoeren*. En op pagina 9 lezen we dat we dat alleen maar doen wanneer er voldoende financiële middelen van het Rijk tegenover staan. **Hoe verhouden bijv. deze teksten zich tot elkaar?**

Het zou handig zijn als in de komende beleidsbegroting in één oogopslag een opsomming wordt gegeven van vigerende beleidstukken, die aan raadsvoorstellen etc. ten grondslag liggen. Dat vergemakkelijkt het raadswerk en voorkomt onnodige discussies. Wil het college dit toezeggen?

Voor wat de financiële begroting betreft pleiten wij voor een totaaloverzicht van de inzet m.b.t. investeringen aan nieuwe lasten: incidenteel en structureel. Het gaat niet zozeer om lasten in het kader van personeel, subsidies of trendmatige verhogingen maar om uitgaven op materieel gebied. Vroeger heette dat het "**Programma Nieuwe Lasten**"(PNL). Als raad kun je op die manier makkelijk overzien in hoeverre, die uitgaven wel of niet in het komende boekjaar gerealiseerd zijn en kun je in dit geval in oktober 27 middels een stand van zaken eventueel gebruik maken van **de mogelijkheid van onderuitputting**: eindnoot 1. Wil het college een integraal overzicht als bijlage van nieuwe investeringen in de begroting toezeggen?

We hebben kennis genomen van 't gestelde over de **leegstandsverordening** (eindnoot 2). Sinds 2014 pleiten we hier regelmatig voor. U wilt dit in 2027 regelen. Daar kunnen we mee leven onder de voorwaarde, dat eigenaren van woonpanden voor de begrotingsbehandeling al op de hoogte worden gebracht van de bestrijding van leegstand gepaard gaande met flinke jaarlijkse boetes.Graag horen we een toezegging.

Opvallend is, dat in de Perspectiefnota voorbij gegaan wordt aan **onderhoud van monumenten** van gemeentelijke beelden etc. in de buitenruimte en de daarbijhorende informatieborden.

Ook missen wij qua infrastructuur een herstart met de gemeente Arnhem om het sluipverkeer in Oosterbeek te verminderen door **de Diependalsestraat** aan te sluiten op de Amsterdamseweg. Dit eventueel door er éénrichtingsverkeer te realiseren.

Rijkssubsidie voor lokale partijen geldt al sinds 2025. We verwachten dit in de najaarsnota 2026 te zien verwerkt. Kan het college dit toezeggen?

Op pagina 21 lezen we: *"We brengen ons erfgoed onder de aandacht."* Het Gelders Archief (eindnoot 3) kent een enorme achterstand in het archiveren/digitaliseren van Renkumse collecties. Dat kan nog jaren duren. Er lijkt extra budget nodig te zijn om bijv. de collectie *4295 P. Burgsteyn* gedigitaliseerd te krijgen. Wil het college hier iets aan doen?

De regels rondom speelvoorzieningen en openbare ruimte zijn vastgelegd in een aantal overkoepelende documenten en beleidsprogramma's (eindnoot 4). Waarom moet hier - zie pagina 11 - nu weer een visie, kosten 20.000 euro, voor worden ontwikkeld?

Dit is het eerste college, dat uitspreekt te willen gaan voor integraal beleid. Het zal u niet verbazen, dat wij daar gelukkig mee zijn. Eindelijk!

We hebben een Cultuurvisie, een Economische visie, een Sport & Beweegvisie, maar waar blijven nu de uitvoeringsparagrafen? De PRD wil graag dat een en ander niet alleen in de tijd wordt weggezet, maar ook gekoppeld wordt aan prioritering en middelen. Er is geen overzicht van voornemens. Wat mogen we van dit college nu verwachten?

Op de grafheuvels na is het vervaardigen van papier sinds de 16e eeuw ons oudste erfgoed en voor de PRD als impact net zo belangrijk als het aanwezig zijn van kunstenaars sinds de 19e eeuw. Aan talloze arbeidersgezinnen, die hun brood verdienden in de papiersector gaat de gemeente Renkum al jarenlang voorbij. Wij hechten wel waarde aan deze geschiedenis. Renkum zou nooit Renkum geworden zijn wanneer bedoelde ontwikkeling niet had plaatsgevonden. Benoem de papiergeschiedenis, haar betekenis door de eeuwen heen en ontwikkelingen ook als een kernwaarde.

Onze motie "Inzet deskundigheid inwoners middels een gemeentelijke kennisbank" uit 2024 werd aangenomen (eindnoot 5). Tegen stemden CDA en D66. Ondanks een belofte om hier werk van te maken gebeurde er niets. Wij verwachten na 2 jaar nog steeds een positieve reactie van het college en wel voor 2027.

Als we denken aan waardestijgingen van woningen sinds de peildatum 2024, dan is dat over het algemeen gigantisch. Aangezien de OZB een percentage is van de WOZ-waarde, krijgt de gemeente automatisch bij stijgende huizenprijzen veel meer geld binnen. Om te zorgen dat inwoners niet ineens honderden euro's meer gaan betalen, **verlagen veel gemeenten vaak het OZB-percentage** om de totale belastingopbrengst min of meer stabiel te houden. Wij zijn wel voor het toepassen van een inflatiecorrectie, maar streven in de tariefstelling tegelijkertijd naar een OZB compensatie **voor stijgende WOZ-waarden vanaf de peildatum 2024** (eindnoot 6) **Wij zien graag in kaart gebracht wat dit voor de begroting betekent.**

Duidelijk moet worden wat de invoering van **een forensenbelasting** financieel voor ons kan opleveren.

Tot zover. Namens de PRD fractie – John Bartels.

(Eindnoot 7 / Genoteerde uitspraken uit de Perspectiefnota / zie de laatste pagina)

Eindnoot 1

Onderuitputting bij een gemeente betekent dat er financiële ruimte ontstaat, omdat er minder uitgaven zijn gedaan of verwacht worden in een kalenderjaar minder geld wordt uitgegeven dan vooraf in de begroting was gepland.

Wat is onderuitputting?

- **Minder uitgaven:** Een gemeente houdt geld over omdat plannen vertraging oplopen, projecten goedkoper uitvallen of vacatures niet worden ingevuld.
- **Verschil begroting en jaarrekening:** Pas achteraf bij de jaarrekening kan **definitief** worden vastgesteld dat er sprake is van onderuitputting.
- **Discrepantie:** Begrotingen van gemeenten laten op papier vaker tekorten zien, terwijl de uiteindelijke jaarrekening door onderuitputting en onverwachte rijksgelden juist meevallers toont

Eindnoot 2

Aanpak leegstand - pagina 23/24

In het coalitieakkoord staat dat het beter benutten van de bestaande woningvoorraad een belangrijk onderdeel is van de aanpak van de woningbouwopgave. Daarom bieden we ruimte voor woningdelen, woningsplitsing en de transformatie van bestaande gebouwen. Daarmee creëren we meer passende woonruimte en bevorderen we de doorstroming op de woningmarkt.

Ook een betere benutting van leegstaand vastgoed kan hieraan bijdragen. De gemeenteraad heeft in een amendement van november 2025 uitgesproken dat leegstand langer dan een jaar niet wenselijk is en heeft het college gevraagd te komen met een aanpak voor leegstand.

Naar verwachting treedt in 2027 de nieuwe Wet Aanpak Leegstand in werking. Deze wet geeft gemeenten meer mogelijkheden om leegstand aan te pakken en beter gebruik te maken van bestaande gebouwen. De VNG ontwikkelt hiervoor modelverordeningen, zodat gemeenten snel en efficiënt gebruik kunnen maken van de nieuwe mogelijkheden.

Het college bereidt zich hierop voor, zodat de gemeente direct gebruik kan maken van de instrumenten die de nieuwe wet biedt. Daarbij maken we gebruik van de modelverordeningen van de VNG, zetten we de nieuwe mogelijkheden voor toezicht en handhaving in en kiezen we voor een aanpak die niet alleen toepasbaar is op woningen, maar ook op panden met andere functies. Daarnaast ontstaan meer mogelijkheden om leegstand op te sporen en kunnen we eenvoudiger sturen op hergebruik van panden.

In een raadsbrief van 24 februari 2026 is meegedeeld dat 145 woningen in de gemeente langer dan één jaar leegstaan. Van deze woningen zijn er 40 in onderzoek door Burgerzaken en zouden zij binnen de huidige aanpak in aanmerking kunnen komen voor maatregelen. Met de nieuwe wet ontstaat de mogelijkheid om leegstand op een grotere groep panden en locaties aan te pakken. Daarmee kunnen we meer effect bereiken en beschikbare capaciteit doelgerichter inzetten.

Het college kiest er daarom voor om de verordening op te stellen op basis van de nieuwe wetgeving, "Wet Aanpak Leegstand". Hierdoor voorkomen we dat er later aanpassingen moeten plaatsvinden op basis van deze nieuwe wetgeving. Tevens biedt het meeliften met de nieuwe wetgeving eenmalig efficiëntie-voordelen omdat we de info uit de nieuwe wetgeving kunnen toepassen. Hierdoor zullen de eenmalige kosten lager worden en kunnen we deze capaciteit gebruiken om de leegstand daadwerkelijk aan te pakken.

Eindnoot 3

Het Gelders Archief is het regionaal historisch centrum voor Gelderland en beheert historische documenten, kaarten, foto's en archieven.
Wat het Gelders Archief doet:

- **Verzamelen en beheren:** Het bewaart officiële documenten van de overheid, provincie en gemeenten (waaronder Arnhem en Renkum), maar ook particuliere archieven van families en bedrijven, lopend van de negende tot de eenentwintigste eeuw.

- **Toegankelijk maken:** Het zorgt dat al deze bronnen goed geordend en veilig zijn, en biedt een groot deel online aan via de website (zoals de **Scannen op verzoek-service)**.

Eindnoot 4

De inrichting, het beheer en de regels rondom speelvoorzieningen en openbare ruimte zijn vastgelegd in een aantal overkoepelende documenten en beleidsprogramma's:

1. Standaard Programma van Eisen Openbare Ruimte

Voor alle fysieke werkzaamheden, inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte (waaronder speelplekken en openbaar groen) hanteert de gemeente het Standaard Programma van Eisen Openbare Ruimte. Dit document dient als leidraad voor de technische en kwalitatieve vereisten waaraan voorzieningen moeten voldoen.

2. Sport- en Beweegvisie

De gemeente zet via de Sport- en beweegvisie gemeente Renkum in op het actiever benutten en inrichten van de openbare ruimte voor sport, spel en beweging. Dit gebeurt onder andere in samenwerking met het lokale Sportakkoord.

3. Regels voor het gebruik van de openbare ruimte

Wil menzelf activiteiten organiseren of tijdelijk voorwerpen plaatsen op openbare speel- of groenvelden? Dan gelden de officiële Regels voor het gebruik van de openbare ruimte (gekoppeld aan de Algemene Plaatselijke Verordening).

Meldingen over speelplekken

Mocht men defecte speeltoestellen, zwerfvuil of onveilige situaties op een speellocatie willen doorgeven, dan kan dit direct digitaal via een Melding openbare ruimte (Fixi).

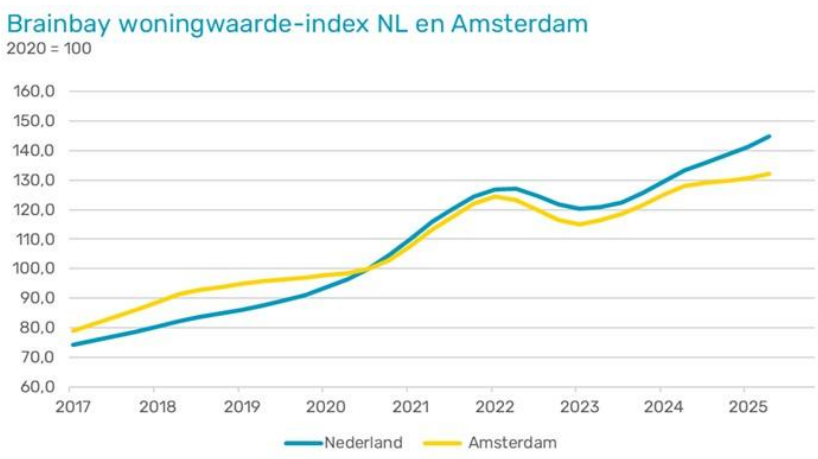
Eindnoot 5 **(volgende pagina)**

Eindnoot 6

De onroerendezaakbelasting wordt berekend als een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde van het pand.

Categorie	OZB-tarief 2026 (in % van WOZ-waarde)
Eigenaar woning	**0,1399%**
Eigenaar niet-woning (bedrijfspand, winkel, etc.)	**0,6906%**
Gebruiker niet-woning (huurder bedrijfspand)	**0,3822%**

Waardepeildatum: De waarde van het pand wordt altijd getaxeerd naar de marktwaarde van **1 januari van het voorgaande jaar**. Voor het belastingjaar 2026 kijkt de gemeente dus naar de waarde op 1 januari 2025. / Het **Aandeel OZB:** - De verwachte OZB-opbrengst is vastgesteld op **€ 14.409.000,-**

Compensatie voor stijgende WOZ-waarden

Dit is de meest voorkomende reden dat een gemeente het OZB-tarief verlaagt. Aangezien de OZB een percentage is van de WOZ-waarde, zou de gemeente automatisch veel meer geld binnenkrijgen als de huizenprijzen sterk stijgen. Om te zorgen dat inwoners niet ineens honderden euro's meer gaan

betalen, **verlagen gemeenten vaak het OZB-percentage** om de totale belastingopbrengst min of meer stabiel te houden.

Eindnoot 5

Raad 27 juni 2024
De motie is aangenomen met 15 stemmen voor (GB, GL, VVD, FJB, ONE, PvdA) en 4 stemmen (CDA, D66) tegen.

Motie:
Inzet deskundigheid inwoners middels een gemeentelijke kennisbank

De raad van de gemeente Renkum in vergadering bijeen op 27 juni 2024 behandelend de Perspectiefnota 2024

is van mening, dat

1. je inwoners zou kunnen uitnodigen zich aan te melden voor een gemeentelijke kennisbank met vermelding over welke kennis van zaken men beschikt, zodat tevens inzichtelijk kan worden gemaakt waar meedenkpotentieel aanwezig is;
2. bij passend bestaand beleid en nieuw beleid los van de financiële (on)mogelijkheden meer een beroep gedaan zou kunnen worden op beschikbare kennis van zaken van inwoners door daarvan gebruik te maken;
3. de ambtelijke organisatie inwoners vrijblijvend en zonder wederdienst kan horen of inschakelen mee te willen denken over een bepaald onderwerp om zodoende toe te kunnen werken naar een collegevoorstel, dat aan kwaliteit kan winnen;
4. deze werkwijze ook een vorm van participatie kan zijn om inwoners niet alleen te betrekken bij het proces om tot beleid te komen, maar zo ook een niet nader aan te duiden kostenbesparend effect kan optreden;

draagt het college op om bij de gemeente Gouda op te halen wat de ervaringen zijn met een gemeentelijke kennisbank, de inzet van ambtelijke capaciteit en best practices en de raad hierover te informeren.

De raad gaat over tot de orde van de dag.

John Bartels (FJB) / Wouter Hoge (VVD)/Annemiek Nijeboer (GemeenteBelangen)

---

https://youtu.be/LLsdAk6Zk0Q

Parel aan de

Veluwezoom

Eindnoot 7 / Genoteerde uitspraken uit de Perspectiefnota

P5
Bestaande werkzaamheden gaan door en wettelijke taken blijven we uitvoeren.

P6
We beoordelen nieuwe ontwikkelingen integraal.
P9
Nieuwe taken voeren wij alleen uit wanneer dar voldoende financiële middelen van het Rijk tegenover staan.
P10
We willen verenigingen beter ondersteunen. En particuliere stichtingen?
P11
In 2027 stellen we een visie op speelruimte op. Hiervoor is 20.000 euro beschikbaar als onderdeel van het budget van 125.000 voor de sport- en beweegvisie.
P12
Bestaanszekerheid gaat niet alleen over inkomen, maar ook om rust, perspectief en de mogelijkheid om mee te doen.
P18
We willen, dat inwoners zich veilig voelen en vertrouwen hebben in de overheid en in elkaar.
P21
We verbeteren en versterken de winkelgebieden, we versterken het culturele en economisch klimaat. We willen kunst en cultuur zichtbaarder en beter beleefbaar maken voor inwoners en bezoekers. We brengen ons erfgoed onder de aandacht.
P22
We streven naar een evenwichtige ontwikkeling van onze dorpen, natuur en landschap blijven daarbij behouden en worden waar mogelijk versterkt.
P26
Vanuit de Omgevingswet heeft de gemeente een zorgplicht voor het in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.
P33
De voorbereidingskosten voor de locatie- en huisvestingsstudie zijn niet gedekt. De totale kosten van de verhuizing naar de verschillende locaties zouden binnen het opgenomen budget moeten kunnen, maar dat is de vraag.

Foto JB